

මානව සම්පත් අභිවර්ධන ආයතනය
කොළඹ විශ්වවිද්‍යාලය, ශ්‍රී ලංකාව

ශ්‍රම අධ්‍යාපන ඩිප්ලෝමා පරීක්ෂණය - 2014
ප්‍රථම සෙමෙස්තරය
(පවත්වන ලද්දේ 2015 නොවැම්බර්)

DY 03 – ගණිතය

විභාග අපේක්ෂකයින්ට උපදෙස් :

- (1) පහත දක්වා ඇති උපදෙස් පිළිපදිමින් ප්‍රශ්න පහකට (05) පිළිතුරු සපයන්න.
- (2) කාලය පෑ තුනයි. (03)
- (3) මෙම ප්‍රශ්න පත්‍රය ප්‍රශ්න හයකින් (06) සහ පිටු තුනකින් (03) සමන්විතවේ.
- (4) පිළිතුරු පත්‍රයේ සියලුම පිටුවල විභාග අංකය යොදන්න.
- (5) ගණක යන්ත්‍ර භාවිතා කළ හැක.
- (6) විභාගය අවසානයේදී සියලුම පිළිතුරු පත්‍ර එකට ගැට ගැසිය යුතුය.
- (7) ප්‍රශ්න පත්‍රයේ යම් පිටුවක් හෝ කොටසක් පැහැදිලිව මුද්‍රණය වී නොතිබේ නම් කරුණාකර විභාග වී බව ආලාඨපතිට දැනුම් දෙන්න.

(01) (අ) සුළු කරන්න.

(i) $\frac{3}{5} \text{ හි } \frac{2}{3} \div \left(1\frac{2}{5} - \frac{4}{7}\right)$

(ලකුණු 05)

(ii) $2\frac{1}{3} \div \frac{5}{6} \times \frac{6}{7} + \frac{3}{5}$

(ලකුණු 05)

(ආ) පහත දී ඇති විච්ඡේද ප්‍රකාශන ප්‍රසාරණය කර සුළු කරන්න.

(i) $2(x-3)(x+y+4)$

(ලකුණු 05)

(ii) $(2a-3)(a-3b+4)$

(ලකුණු 05)

(02) (අ) පහත දී ඇති විච්ඡේද ප්‍රකාශනවල සාධක සොයන්න.

(i) $3ax - 6bx - ay + 2by$

(ලකුණු 02)

(ii) $6mp + 8np - 9mq - 12nq$

(ලකුණු 02)

(iii) $m^2 + m + m^3 + 1$

(ලකුණු 02)

(iv) $16x^4 - 81$

(ලකුණු 04)

(ආ) පහත දී ඇති සරල සමීකරණ විසඳන්න.

(i) $3\{2(a-5) + 3a\} = 0$

(ලකුණු 05)

(ii) $\frac{3}{2(2x-1)} = \frac{3}{(x-4)}$

(ලකුණු 05)

(03) (අ) පහත දී ඇති සමගාමී සමීකරණ විසඳන්න.

(i) $x + y + z = 2; 2x - y + z = -1; x + y - 3z = 6$

(ii) $\frac{1}{x} + \frac{1}{y} = \frac{5}{6}; \frac{1}{x} - \frac{1}{y} = \frac{1}{6}$

(ලකුණු 05x2)

(ආ)

- (i) $y = 3x - 5$ සරල රේඛාවට සමාන්තරව $(0, 2)$ හා $(\frac{4}{3}, 0)$ යන ලක්ෂ්‍ය හරහා යන සරල රේඛා දෙකෙහි සමීකරණ වෙන් වෙන්ව සොයන්න.

(ලකුණු 06)

- (ii) $2y = 4x - 6$ සරල රේඛාවට ලම්භක මූල ලක්ෂ්‍යය හරහා යන සරල රේඛාවේ සමීකරණ සොයන්න.

(ලකුණු 04)

(04) (අ)

- (i) $3x^2 - 4x + 1 = 0$ සමීකරණයේ මූල සොයන්න.

(ලකුණු 06)

(ආ)

- (i) $y = x^2 - 4x - 3$ ශ්‍රිතය සඳහා $x = -2$ සිට $x = 6$ තෙක් අගය වශයෙන් පිළියෙල කරන්න.

- (ii) සුදුසු ධනෝධාන තලයක $y = x^2 - 4x - 3$ ශ්‍රිතයේ ධනෝධාන ලකුණු කරන්න.

- (iii) වක්‍රයේ හැරුම් ලක්ෂ්‍යයේ ධනෝධාන සොයන්න.

- (iv) වක්‍රයේ සමමිතික රේඛාව ලියා ඇඳ පෙන්වන්න.

- (v) වක්‍රය සෘණව අඩුවන අගය පරාසය සොයන්න.

(ලකුණු 03x5)

- (vi) $x^2 - 6x - 4 = 0$ වර්ගජ සමීකරණයේ මූල ඔබේ ප්‍රස්ථාරය ඇසුරෙන් සොයන්න.

(ලකුණු 04)

(05) (අ)

ක්‍රීඩා සමාජයක සාමාජිකයන් ගණන 100කි. ක්‍රිකට් ක්‍රීඩා කරන සාමාජිකයන් 40 ද පාපන්දු ක්‍රීඩා කරන සාමාජිකයන් 51 ද රගර් ක්‍රීඩා කරන සාමාජිකයන් 39 ද වේ. ක්‍රිකට් හා පාපන්දු ක්‍රීඩා කරන ගණන 20 ද ක්‍රිකට් හා රගර් ක්‍රීඩා කරන ගණන 14 ද පාපන්දු හා රගර් ක්‍රීඩා කරන ගණන 23 කි. ක්‍රීඩා තුනටම සහභාගි වන ගණන 8 ක් වේ. සාමාජිකයන් 81 දෙනෙකු ඉහත ක්‍රීඩා තුනෙන් යටත් පිරිසෙන් එක් ක්‍රීඩාවකටවත් සහභාගි වේ. වෙන් රූප සටහනක් භාවිතයෙන්,

- (i) ඉහත ක්‍රීඩා තුනෙන් එකක්වත් නොකරන සාමාජිකයන් ගණන

- (ii) එක් ක්‍රීඩාවක් පමණක් ක්‍රීඩා කරන සාමාජිකයන් ගණන

- (iii) ක්‍රීඩා දෙකක් පමණක් ක්‍රීඩා කරන සාමාජිකයන් ගණන සොයන්න.

(ලකුණු 10)

(ආ)

(i) $A = \begin{pmatrix} 1 & -2 & 3 \\ 2 & 3 & 0 \end{pmatrix}$ හා $B = \begin{pmatrix} 0 & -2 \\ 1 & 3 \\ -1 & 0 \end{pmatrix}$ නම්

AB හා BA සොයන්න.

(ලකුණු 05)

(ii) $A = \begin{pmatrix} 1 & 0 & 2 \\ -1 & 3 & 0 \\ 0 & -2 & 3 \end{pmatrix}$ නම්

 $A^2, 2A$ සොයන්න.

(ලකුණු 05)

(06) (අ) මුල් පදය 3, පොදු අන්තරය -3 නම්

(i) සමාන්තර ශ්‍රේණියේ 11 පදය සොයන්න.

(ii) සමාන්තර ශ්‍රේණියේ පළමු පද 21 හි එකතුව සොයන්න.

(iii) සමාන්තර ශ්‍රේණියේ n වන පදය සොයන්න.

(ලකුණු 02x3)

(ආ) 8, 4, 2, 1, ... ගුණෝත්තර ශ්‍රේණියේ,

(i) එකොලොස් වන පදය සොයන්න.

(ii) පළමු පද දහයෙහි එකතුව සොයන්න.

(ලකුණු 02x2)

(ඇ)

(i) $y = 3x^5 - 2x^4 + 5x^3 + 2x^2 - x + 7$ ශ්‍රිතය x විෂයයෙහි අවකලනය කරන්න.

(ලකුණු 03)

(ii) $y = \frac{1}{x^4} - \frac{2}{x^3} + \frac{3}{x^2} + \frac{4}{x} - 5$ x විෂයයෙහි අවකලනය කරන්න.

(ලකුණු 03)

(iii) $S = t^5 - 3t^4 + 2t^3 + 6t - \frac{1}{t} + \frac{2}{t^2} - \frac{3}{t^4}$ t විෂයයෙහි අවකලනය කරන්න.

(ලකුණු 04)